

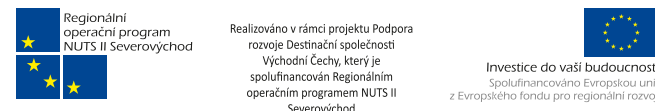
Jezdecké trasy v Pardubickém kraji
 Značené jezdecké stezky: bílý čtverec s modrým, červeným nebo žlutým kruhem uprostřed
 Značené jezdecké okruhy: bílý čtverec s modrou, červenou, žlutou nebo zelenou podkovou

www.vychodnicechy.info

Destinační společnost Východní Čechy
 Jahnova 8
 530 02 Pardubice
 Tel.: +420 466 030 412
 dsvc@vychodnicechy.info
 www.vychodni-cechy.org

Vydala: Destinační společnost Východní Čechy v roce 2010
 Zpracoval: Mgr. Miloš Krejčí, +420 603 182 523, ©2010
 Mapa © Copyright SHOCART 2010

• HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA • HIPOTURISTIKA •

Jak lépe charakterizovat region Pardubický kraj než právě slovem koně? Pardubický kraj je s fenoménem koně nerozlučné spojen, o čemž svědčí fakt, že mnohá města mají ve svém znaku koně jako symbol odvahy a síly.

Náš region se může pochlubit takovými unikáty, jako je nestarší hřebčín v České republice – Národní hřebčín Kladruhy nad Labem s krásnými kladrubskými bělouši, nejtěžší dostih kontinentu – Velká pardubická steeplechase či muzeum koní ve Slatiňanech, kde je rovněž k vidění chov kladrubských vraníků.

Vyjíždky krajinou na koních se stávají stále oblíbenější a neustále se rozšiřuje nabídka jezdeckých tras a stanic. Překvapením dnes již nejsou jezdecké stanice, ve kterých může přespat jezdec i se svým koněm, a v mnoha z nich je možné si koně na putování po trasách i zapůjčit. Z široké nabídky jezdeckých stanic v Pardubickém kraji si vybere opravdu každý – od stanic s veškerým komfortem, který může náročný milovník koní očekávat, až po ranče a farmy, kde má koňaf možnost prožít nezapomenutelnou noc vedle svého koně ve spacím pytli a na voňavém seně.

A jestli tomu nevěříte, přijďte, vyzkoušejte a sami uvidíte. V regionu je dnes vyznačeno okolo 600 km jezdeckých tras propojujících ta nejzajímavější místa regionu. Jezdecké trasy propojují východní Čechy se všemi sousedními regiony - se středními Čechami, Krkonošemi, Jeseníky i Vysočinou. Jednotlivé jezdecké stanice jsou mezi sebou propojeny, nabízejí nocleh pro koně i jezdců.

Myslíte samozřejmě také na začátečníky, kterým jsou určeny kratší vyjíždky přírodou, výuka jízdy na koni a jezdecké tábory. Doufáme, že tato publikace ve spojení se zmíněnou mapou přispěje k příjemnému strávení dovolené na koňském hřbetu v našem regionu, neboť právě z tohoto pohledu je Pardubický kraj nejkrásnější.

JEZDECKÉ TRASY V PARDUBICKÉM KRAJI

V současnosti se stává velkým zážitkem pohled na Pardubický kraj z koňského hřbetu. Území kraje křížuje okolo 600 km značených jezdeckých tras a okruhů propojujících jednotlivé jezdecké stanice.

Tranzitní trasy značené bílým čtvercem s červeným terčem propojují kraj s okolními regiony, vedlejší a regionální trasy jsou značeny modrým nebo žlutým terčem, jezdecké okruhy barevnými podkovami.

Jedna z „červených“, hlavních tras je součástí tranzitní trasy začínající ve Vídni a procházející přes jižní Čechy a Vysočinu až do východních Čech. Do budoucna je připravováno napojení přes Krkonoše a Polsko až k Baltskému moři.

Druhý propojuje přes Pardubický kraj střední Čechy se severní Moravou a třetí míří ze Železných hor na jižní Moravu.

Unikátní cestou je žlutě značená trasa, která prochází Pardubicemi a vede okolo centra města, a to bez velkých problémů s křížením se silniční dopravou. Další trasy protínají Orlické hory a Podorlicko, Železné hory či severní část Českomoravské vrchoviny.

Značení jezdeckých tras na území Pardubického kraje se od roku 2004 věnuje občanské sdružení Jezdecké stezky východních Čech.

Kromě tištěné mapy vydané Pardubickým krajem najdete informace o jezdeckých stanicích a trasách také na adresách www.vychodni-cechy.info a www.pardubickykraj.cz v sekci GIS – Mapy.

Provozní řád jezdeckých tras v Pardubickém kraji

Jako na každé komunikaci, i na jezdeckých trasách je nutno dodržovat určitá pravidla, neboť vedou často souběžně s turistickými a cykloturistickými značenými trasami, kříží silnice a vedou po soukromých cestách a pozemcích. Proto je nutné dodržovat základní pravidla chování na jezdecké trase a provozní řád jezdecké trasy.

Maximální počet koní ve skupině se stanoví na deset. V tomto a menším počtu koní je skupina mnohem mobilnější a řešení případných nenadálých situací na cestě je pro průvodce méně obtížné. V případě, že se na putování po trase vydává vícečlenná skupina, je nutno ji rozdělit do menších celků po max. 10 koních a dodržovat rozestup mezi skupinami min. 500 metrů.

Skupinu vede a je za ni zodpovědný průvodce nebo určený vedoucí skupiny. Je vybaven mobilním telefonem, na výchozí stanici si vyžádá itinerář trasy, po které se bude pohybovat do další stanice, a aktuální informace o průjezdnosti trasy.

Jízdní skupina je povinna držet se vyznačené jezdecké trasy - je zakázáno jezdit po polích a loukách mimo trasu, vjíždět do lesních porostů, rušit nebo nahánět zvěř.

Jízdní skupina je povinna dbát místních omezení nebo nařízení. Tato omezení se mohou týkat např. omezení provozu v některých úsecích trasy v určitou dobu. Tato skutečnost by měla být zveřejněna na každé stanici.

Omezení se mohou v určitých lokalitách vztahovat k zajištění klidu pro zvěř v době říje či vyvádění mláďat. V těchto případech bude na přechodnou dobu stanoveno časové omezení provozu na daném úseku trasy. Toto opatření je nutné respektovat.

Jezdci musí být ohleduplní k ostatním uživatelům cest a tras. Po trase se mohou pohybovat také chodci a cyklisté. Chodci se míjí zásadně v kroku a v bezpečné vzdálenosti. Při míjení nebo před-

jíždění cyklistů je nutno zachovat zvláštní opatření. Jejich pestré oblečení a přilba na koně může působit různě. S cyklisty zásadně nezávodit. Při míjení dvou jezdců na koni je nutno přejít do kroku a míjet se po levici (podle pravidel silničního provozu).

Trasa není závodní dráha. Na trase jsou jisté úseky vhodné pro cval, ale platí zákaz jezdit trysem. Terénní překážky je nutno obejít, nebo přejít v kroku. Skákání není bezpečné z důvodu neznalosti povrchu v místě doskoků.

Předjíždět jezdců na koni je možné jen v bezpečné vzdálenosti a pokud možno tak, aby měl možnost Vás zaregistrovat a připravit se na reakci svého koně. Předjíždět byste měli ve vyšším chodu. Je neslušné předjíždět klusajících jezdců prodlouženým klusem.

Tábořit mimo stanici je možné jen na tábořišti k tomu určeném nebo na místě, kde to povolí majitel pozemku.

Každý jezdec vjíždí na jezdeckou trasu na vlastní nebezpečí. Pokud při jízdě utrpí újmu nebo úraz, jejíž příčina je daná charakterem lesa nebo přírodním prostředím a terénem, nemůže náhradu takové újmy požadovat po vlastníkovi lesa či pozemků ani po občanském sdružení Jezdecké stezky východních Čech.

Jízdní skupina se v lesním prostředí pohybuje zásadně po značených trasách, které jsou voleny tak, aby vedly po lesních cestách zpevněných i nezpevněných a lesních svážnicích. Zpravidla vždy, ale obzvlášť při souběhu s turistickou trasou nebo cyklotrasou, je vedoucí skupiny povinen zajistit odklizení ekrementů minimálně mimo trasu.

Při vzniku jakéhokoliv problému, např. s majitelem pozemku, kontrolním orgánem (Lesní stráž, Policie ČR apod.) neprodleně informujte mobilním telefonem nejbližší jezdeckou stanici, teprve společně s ní v klidu vzniklou situaci řešte.

CMYK

PARDUBICE - MĚSTO KONÍ

Proč jsou Pardubice městem koní? Milují je! Cinkání koňských podkov se šíří městem už desítky, stovky let. Konečně – kůň je symbolem Pardubic od samého vzniku města. Za pověstí musí- me do poloviny 12. století, do italského Milána, při jehož dobývání se proslavil jistý rytíř Ješek. Po jednom z úspěšných tažení spadla na jeho koně mířící přesekla jej na dvě části těsně za sedlem. Ješek donesl na zádech přední polovinu koně zpět do ležení a za tento skutek mu český král udělil znak, který Pardubice dodnes užívají.

V první polovině 19. století byly na Pardubicku v oblíbě parforsní hony - štvance na jelena za pomoci konů a smečky psů. Tato tradice postupně cíleně nabývala na obtížnosti, v těsné návaznosti pak vznikla Velká pardubická steeplechase. Její zakladatelé čerpalí inspiraci v anglickém závodu Velká národní steeplechase známém rovněž jako Velká liverpoolská. Jejich cílem ale bylo postavit trochu jiný druh překážek, a tak v Pardubicích vznikla ojedinělá, pro jezdce i koně mimořádně náročná překážková dostihová dráha. První závod se běžel 5. listopadu 1874 za účasti 14 koní a jezdců. Velká pardubická se koná každým rokem, její tradici v minulosti přerušila pouze léta válečná, dvakrát špatné počasí a také - bohužel - události roku 1968.

Totalitní režim chovatelům koní ani jezdectví nepřál. V posledních letech, po pádu režimu v roce 1989, se v celém kraji opět upravují koňské stezky, v jejichž okolí rostou nové a nové stáje. Koně dohlížejí na klid a pořádek spolu se strážníky Městské policie v centru Pardubic a jejich přítomnost je nenahraditelná zejména v okolí parků, zahrádkářských kolonií, ale také při mnohých sportovních kláních, během nichž majestátnost starokladrubských koní krotí emoce rozvášněných fanoušků.

Společným podpisem mezinárodní smlouvy 3. května 2005 založili Pardubice, belgické město Waregem, portugalská Golega a španělský Jerez de la Frontera evropskou asociaci pro podporu kultury a dědictví koní a dostihů, která nese název Euro Equus. Spolupráce v rámci této asociace by měla přispět k dalšímu rozvoji všech aktivit, které s koními v Pardubicích souvisí.

DOSTIHOVÉ ZÁVODIŠTĚ PARDUBICE

Dostihy

Pardubické závodistiště patří ke skvostům města. Velká pardubická je fenoménem známým i v zahraničí. Jedná se o sportovní a společenskou událost s nejdélejší tradicí.

Poprvé se závod běžel v roce 1874. Velká pardubická je dostih na 6900 m a koně musí překonat 31 překážek. Taxisův příkop, Irská lavice, Hadí příkop, Velké zahrádky a další prověří připravenost i štěstí závodníků. Nejúspěšnějším koněm Velké pardubické je Železník, čtyřnásobný vítěz v letech 1987-1989 a 1991. Tříkrát zvítězili Brigard (1875, 1877, 1878), Lady Anne (1891, 1894, 1896), Epigraf (1957-1859), Korok (1969, 1971, 1972), Sagar (1981-1983) a Peruán (1998-2000). Z jezdců zvítězil šestkrát!!! Josef Váňa; Václav Chaloupka a Peter Gehm mají ve sbírce čtyři vítězství. Jedinou ženou, která zvítězila ve Velké pardubické, byla Lata Brandisová, a to v roce 1937. Anglický jezdec Williamson zvítězil v letech 1890 a 1893 v Pardubicích a je jediným, kdo zvítězil i ve Velké národní steeplechase v Liverpoolu.

Závodistiště se specializuje na dostihy steeplechase cross country, ale běhají se tu i klasické steeplechase a rovinové dostihy, jejichž vrcholem je každoroční pardubická St.Leger.

Výstava Koně v akci

O prvním zářijovém víkendu se pardubické závodistiště stává světem koní a lidí. Návštěvníci výstavy mají možnost poznat velikost areálu, stanou - li na dostihové dráze, v paddocku, ve stájích nebo na sportovních kolbištích. Všude jsou koně různých plemen a rází, kteří se zde představují v rozmanitých rolích; v chovatelských přehlídkách odborného programu, ve sportovních soutěžích, v rozličných ukázkách jezdeckého umění a dostihů, v různých typech spřežení a v dalším bohatém doprovodném programu.

Setkání koní a lidí v takové míře a rozsahu, jako je mezinárodní výstava KONĚ V AKCI, je u nás ojedinělé. Je to hodnotné setkání vystavovatelů, odborníků, chovatelů, aktivních jezdců i vozatů. Program výstavy je tvořen v spolupráci s ASCHK, chovatelskými svazy a organizacemi, které delegují vystavované kolekce a plemenný materiál koní. Programu se zúčastňují i zástupci významných zahraničních hřebčínů a chovů. Součástí výstavy je veletrh jezdeckých potřeb.

Při výstavě Koně v akci má svoji tradici Finále Ligy zemědělských škol. Každoročně se uskutečňuje několik veřejných tréninků v parkurovém skákání a drezuře pro okolní jezdecké kluby. Na jaře tu probíhají soustředění s předními českými trenéry.

Sport

Na přelomu tisíciletí zakotvily na pardubickém závodistišti jezdecké disciplíny. Probíhají zde soutěže všestrannosti, parkurové a drezurní soutěže i soutěže spřežení. Nejvíce zde zakořenila všestrannost, na jaře probíhá Kvalifikace Zlaté podkopy a Cena hejtmána Pardubického kraje, v srpnu mezinárodní soutěže ve všestrannosti a na podzim se koná závěrečná všestrannost. Konává se zde mistrovství Evropy juniorů a mladých jezdců i tříhvězdičková soutěž, která byla olympijskou kvalifikací na letní olympijské hry v Pekingu. Z parkurových soutěží je již tradiční Velká cena města Pardubic.

O městě a jeho koních se více dozvíte na těchto stránkách:

www.ipardubice.cz
www.pardubice.eu
www.euro-equus.com
www.pardubice-racecourse.cz
www.vychodni-cechy.info/jzda-na-koni

NÁRODNÍ HŘEBČÍN V KADRUBECH NAD LABEM

Tak jako se přes hranice států šířila víra, vzdělanost, umění nebo architektura, tak se šířila i oblíba chovu určitých plemen koní. Koncem renesance a počátkem baroka putovali do mnohých evropských zemí koně ze Španělska. Tak se stalo i v Čechách. Historie starokladrubských koní je velmi úzce spojena s místem chovu těchto koní – s Národním hřebčínem v Kladrubech nad Labem, ležícím asi 25 km západně od Pardubic.

Chov koní má na Pardubicku mnohasetletou tradici. K významným chovatelům koní patřil v 1. pol. 16. století v Kladrubech n. L. šlechtický rod Pernštejnů. V roce 1560 Pernštejnové odprodali pardubické panství s kladrubskou oborou českým stavům, kteří je darovali Maxmiliánu II.

V roce 1579 povýšil císař Rudolf II. hřebčín v Kladrubech n. L. na hřebčín dvorní. Od té doby až do roku 1918 dodával hřebčín koně dvoru do Prahy nebo do Vídně.

Původně byli starokladrubští koně chováni v různých barevných variantách, od konce 18. století v barvě bílé a černé. Bělouši byli využíváni pro ceremoniální účely dvora, vranci sloužili vysokým církevním hodnostářům.

O rozvoj chovu starokladrubských koní se významně zasloužil otec Marie Terezie, Karel VI., který kromě toho nechal postavit reprezentativní budovu Vysoké španělské jezdecké školy ve Vídni. Ač je hřebčín v Kladrubech n. L. více než čtyři sta let starý, písemné doklady o původu koní sahají pouze do poloviny 18. století, neboť v roce 1757 postihl hřebčín požár, při němž byly budovy včetně dokumentů zničeny.

Zakladatelem starokladrubských běloušů je vraniček Peppoli (1764), který byl otcem bělouše Imperatore (1775) a ten byl otcem bělouše Generale. Bělouši byli chováni ve dvou liniích - Generale (zal. 1787) a Generalissimus (zal. 1797) a ve čtyřech rodinách. Jedna rodina se rozšířila tak, že se rozštěpila ve tři další.

Největší zastoupení má právě ona rozvětvená rodina a jména představitelů začínají písmeny E, A a P. Společnou matkou jim byla klisna Alba VIII (Generale XXII), narozená v roce 1861. Rodina C byla založena v roce 1894 klisnou Cariera (Blue Boy) a rodina R Ragusou I (Napoleone Amelia) v roce 1895. Nejmladší rodinou je rodina S, jejíž zakladatelkou je klisna Sardinia (Maestoso Gratia).

Chov starokladrubských vranců byl původně veden ve dvou liniích, a to Sacramoso a Napoleone. Linie Napoleone zanikla v roce 1922. Linie Sacramoso byla založena vrancem, který pocházel z arcibiskupského hřebčína Ries (u Salzburku). Tato linie však také časem zanikla a udržela se druhá linie Sacramosů, která byla založena hřebcem Sacramoso narozemným v roce 1800 v Kroměříži.

Po první světové válce byl chov vranců ohrožen a o jeho regeneraci se výrazně zasloužil Prof. František Bílek, který rovněž založil Hipologické muzeum ve Slatiňanech. Starokladrubští koně se podíleli na založení dvou linií lipických koní, a to Favory a Maestoso. Lipičtí koně posléze sloužili k rozšíření krevní základny koní starokladrubských (Favory).

Typickým znakem starokladrubských koní je klabonosá (konvevní) hlava, středně dlouhý válcovitý trup, mohutnější hrudník a vysoká akce končetin. Starokladrubští koně byli vyšlechtěni pro kočárovou službu a jsou označováni jako karosiéři, neboť byli zapaháni do velkých kočárů - karos.

Koně Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem jsou v současné době chováni jednak v Kladrubech samotných (bělouši), dále ve Slatiňanech (vranci). Populace koní starokladrubských čítá přibližně 1.300 jedinců, z toho polovina koní je chována v Národním hřebčíně.

www.nhkladruhy.cz

HŘEBČÍN SLATIŇANY

Hřebčín Slatiňany je součástí Národního hřebčína Kladruhy nad Labem. Vznikl na konci 19. století a od roku 1945 je spojen s chovem starokladrubských vranců. Podářilo se zde zregenerovat tuto již zanikající barevnou variantu jediného původního českého plemene koní se 400 letou historií. Starokladrubští vranci byli využíváni v ceremoniální službě vysokého kléru, dnes nacházejí uplatnění ve sportu, policejní službě i rekreačním ježdění. V hřebčíně sídlí Ústřední evidence koní pro celou ČR. Součástí hřebčína je výcvikové středisko v Heřmanově Městci a odchovna hříbat ve slaviccké oboře. Vedle hřebčína se nachází Hipologické muzeum.

STÁTNÍ ZÁMEK SLATIŇANY, NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA – HIPOLOGICKÉ MUZEUM

Spravuje Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích. V místě dřevěné gotické tvrze na skalnatém ostrohu nad řekou Chrudimkou ze 13. stol. vystavěl císařský stavitel Ulrico Aostalis na sklonku 16.stol. pro Bohuslava Mazance renesanční zámek. Nejvýznamnější vlastníky byla knížecí rodina Auerspergů, která přestavěla zámek do dnešní podoby. V roce 1945 byl zámek zestátněn.

Hipologické muzeum, které se začalo od roku 1947 budovat podle návrhu Prof. PhDr. et MUDr. Františka Bílka, DrSc., bylo otevřeno v roce 1950 a je největším a nejkomplexnějším muzeem věnovaným koním v Evropě. Expozice je rozdělena na část vědeckou a část uměleckou, s díly předních evropských umělců. Sběrka sedel a postrojů dokumentuje řemeslnou výrobu několika století. Samostatnou část tvoří ukáзка stol let staré zámecké kuchyně a hospodářského zázemí zámku. 16 hektarový park je druhou nejbohatší sbírkou dřevin východních Čech a najdeme v něm výběhy s divokým koněm Převalského a starokladrubskými vranci.

www.hippologickemuzeumslatinany.cz

